

TRẠI HỌC TẬP hay TRẠI TÙ KHỔ NHỤC?

Vài giông phi lộ: Bài này viết lại những ngày tôi đã trải qua trong một trại Học Tập Cộng Sản tại miền Tây. Những chi tiết chỉ có bớt đi chứ không thêm thắt. Các bạn đọc để biết rõ hơn về Trại Học Tập, còn hơn là một trại tù, nơi đây đã xảy ra mọi chuyện phản ánh một chế độ phi nhân lửa bíp. Chế độ đó đang đưa quê hương mình vào giai đoạn thoái hóa, đen tối nhất lịch sử.

Cộng Sản gọi là Trại Học Tập, nhưng đối với chúng tôi đó là Trại Tù khổ nhục, là nơi tra thù, đây ai những sĩ quan, công-chức chế độ cũ, là nơi mà CS lợi dụng sức lao động để là m-không-công cho chúng. Viết lại chuyện cũ trong hơn 2 năm ở lại nếu viết đầy đủ chi tiết thì dài lắm, có thể hàng trăm trang giấy vì đó là câu chuyện của những ngày kinh hoàng, dằn vặt cả về tinh thần lẫn vật chất. Vì thế tôi cố gắng tóm tắt để các bạn hình dung và biết rõ hơn về "Trại Học Tập CS", nơi mà tôi đã "hân hạnh" được nếm mùi hơn 14 tháng, nhưng cho đến bây giờ tôi cứ tưởng rằng tôi đã ở đó cả chục năm.

Ngày 10-5-75, tôi trình diện tại Nhà Máy Nước nơi tôi là m-việc lúc trước, Thủ Trưởng tiếp tôi rất niềm nở.

- Anh cứ làm việc như cũ, Cách Mạng rất khoan hồng không bắt bớ, không bắn giết ai cả, nhất là những người có chuyên môn như anh, Cách Mạng rất trọng dụng.

Giọng nói ngọt như mía lùi. Lúc đó tôi nghĩ rằng thế này thì nhất rồi, còn muốn gì hơn nữa; nhưng trong thâm tâm tôi vẫn linh cảm có một cái gì không ổn vì tôi nhớ lại ngày trước ông già tôi vẫn nói: "Nói dối như vẹt", và tôi cũng nhớ lại lời của một cựu TP: "Đừng nghe những gì CS nói, mà hãy nhìn kỹ những gì CS làm".

Ngày mai sẽ ra sao? Đó là câu hỏi luôn luôn có ở trong đầu óc tôi từ lúc thức dậy cho đến khi ngủ, có lẽ cả trong giấc mơ. Chỉ có CS trả lời được vì họ đã cho người theo dõi, rình rập tôi ngay đêm mặc dù bề ngoài rất vui vẻ như không có gì.

Tôi có nhiệm vụ thảo các công văn đi, đến và lo về kỹ thuật. Mỗi lần đưa công văn cho Thủ Trưởng ký là mỗi lần tôi phải chờ khoảng 1 tiếng để Thủ Trưởng ngắm nghía và đánh vần từng chữ vì anh Thủ Trưởng này là 1 đảng viên trung kiên nên dù trình độ văn hóa lớp I, dù không có chuyên môn, vẫn được cử làm Thủ Trưởng. Dĩ nhiên các công văn này đều được ký và không sửa một chữ vì tôi chắc anh ta cũng chẳng hiểu gì. Có 1 lần, nhận ngày lễ 19-5, tôi được cử viết 1 bài báo thom về sự tiến triển của Nhà Máy Nước sau ngày Cách Mạng, tôi đã viết láo rằng "Sau ngày 30-4, nhờ cách mạng tất cả mọi người đều làm việc hăng hái, cố gắng thi đua, và số lượng nước sản xuất đã gia tăng gấp hai so với lúc trước", dù trên thực tế chẳng có gì cả. Bài này đã được Đại Phát Thanh đọc mấy ngày liền, coi như là một thành tích của Cách Mạng; trong khi đó tôi chỉ cười thầm và

khám phá I điểm lý thú "Cách Mạng báo cáo lão gấp trăm 1 lần chế độ cũ".

Sau 3 tháng được tôi chỉ về mọi chuyện trong nhà máy, và nắm được các thợ máy, nhân viên, CS thấy sự hiện diện của tôi không cần thiết cho chung nữa, do đó một hôm tôi đang 1 lần việc thì I xe jeep với 3 vệ binh kê súng bên hông bắt tôi đi, trước sự kinh hoàng của bà xã tôi và các nhân viên cũ, với lý do: "Tôi trốn học tập và cò n tù tưởng phản động". Đó là công thức bắt người của CS, không cần bằng chứng. Các đồ đạc của tôi bị tịch thu toàn bộ, sau này tôi được biết mỗi tên cán bộ lấy một thứ làm của riêng, giống như đám cướp tú trong rừng về thành phố.

Tôi bị nhốt trong I phòng I m x 2 m, suốt ngày tối như hũ bưng, ăn ngủ và vệ sinh đều ở trong đó. CS dùng phòng này để nhốt những thành phần an ninh tình báo cũ và những người mà chúng nghi là phản động. Thời gian nhốt từ 3 tháng trở lên tùy theo họ khai thác được hay không. Đường nhiên khi ra khỏi phòng tôi thì 99% không chết hoặc bị tê liệt thì cũng bỏ không nổi. Tôi được cái may mắn là chỉ ở trong đó có 3 ngày, vì bà xã tôi lanh trí, ở ngoài đã chạy chọt được I giấy của cơ quan chúng nhận, đã làm việc cho Cách Mạng 3 tháng, không phải thành phần trốn học tập (đi nhiên cũng tốn ít tiền mua quá cấp tặng cho Thủ Trưởng).

Ra khỏi phòng tôi, tôi được bi tổng giam vào một trại tù cũ khoảng 5 m x 20 m trong đó có khoảng 150 người toàn là sĩ quan cũ. Không có I chỗ chen chân; đêm đến chúng tôi phải thay phiên nhau để kê năm người ngồi; ban ngày thì thay phiên quạt cho nhau vì trời nóng bức công với hơi người. Vấn đề nước mới khiếp đảm, hai ba ngày mới tắm một lần, mỗi lần tắm dùng sắp hàng và mỗi người được dội I lon sữa guigoz từ đầu đến chân, gọi là cho tắm nước; miễn kỳ cọ vì chẳng còn nước đâu mà xối lại I lần thứ hai. Tình trạng cả hợp này kéo dài hơn 2 tháng cho đến khi được phân phối đi các trại khác.

Từ lúc nhập trại, chúng tôi coi như bị cô lập với thế giới bên ngoài, tất cả mọi liên lạc với thân nhân đều bị cấm tuyệt đối. Chúng tôi chỉ gặp vợ con bằng ánh mắt qua hàng rào cổng trại, cách xa nhau khoảng 50 m, cảm không được vẫy tay hoặc ra đầu hoặc ném thư. Nếu cán bộ bắt gặp thì đến tôi sẽ bị kiểm thảo hoặc nhốt riêng. Một lần xảy ra I trường hợp thường tâm, làm chúng tôi phải khóc thầm - Con của I anh Trung Ủy bị chết binh, vợ đến xin cho chồng về nhà để nhìn mặt con 1 lần cuối những không được, vợ phải ôm xác con đến cổng trại và n lơn lính gác cổng cho gặp chồng những cũng vô ích, 2 vợ chồng đành đứng nhìn nhau kẻ trong người ngoài chết lặng! Cái cảnh vợ ngóng chồng, chồng ngóng vợ diễn ra hằng ngày và liên tiếp thàng này qua thàng nọ. Có những bà vợ rất kiên nhẫn, giống như hũ hòn vọng phu, ngày nào cũng đến đứng trông chồng, mà c đầu bị cán bộ xua đuổi và lên lớp.

Đó là cách đối xử lúc ban đầu của CS, nói chung là vô tình cảm, vô gia đình. Câu nói "Công Sản tam vô" đã dần dần thể hiện trước mắt chúng tôi, điều mà trước ngày 30-4-75 đã s ô dân miền Nam không tin. Còn 2 cái "vô" nữa là vô tôn giáo, vô tổ quốc thì I năm sau CS mới lộ mặt.

Chúng tôi cứ bị tình trạng "tù ỏ" như thế khoảng 2 tháng,

học tập cũng chẳng học tập, lao động cũng chẳng ra lao động. Cứ mấy ngày lại làm lý lịch 1 lần, khai đi khai lại cả, chục lần; phải kể tất cả những gì làm trong đi vắng, tên tuổi, bạn bè, cha, ông, con cái... Cán bộ luôn luôn nói ai khai thật sẽ được khoan hồng cho về sớm, còn khai man sẽ bị trừng trị. Những đó chỉ là 1 thu đoạn hủ và bịp bợm của CS, thực ra CS không biết rõ tất cả quá khứ của mọi người; ai đại dốt, khai thật hết là tự mình đưa đầu vào rọ. Thí dụ có 1 anh trưởng Đồn đề tin đã khai giết CS khá bọn trong các cuộc hành quân. Thế là ít ngày sau không có thấy mặt anh ta đâu nữa, Tôi không biết số phận anh ta ra sao, có thể đi châu Hà Ba, có thể nằm trong 1 phòng tối nào đó mà suốt đời không hy vọng nhìn 1 ai người thân.

Về vấn đề ăn uống thì vì trại tù này ở Miền Tây nên có 1 ẽ khá hơn các nơi khác. Ngày 2 bữa, mỗi bữa 3 chén cơm và sau người được 1 tô canh rau muống, một đĩa cá kho muối khoảng 4 con nhỏ. Do đó khi bắt đầu ăn thì chỉ 2 phút sau sạch bách. Ai ăn chậm thì rang chịu, đánh ăn cơm không. Trong 6 tháng liền, ngày nào cũng cá, rau muống luộc, không món nào khác, đến nỗi phát ngấy nhưng cũng đành nuốt không thì dỗi.

Kết quả là ai cũng học hác trông thấy. Bệnh tật bắt đầu hoành hành nhất là ngứa, ghẻ lở, phù thung, sốt rét. Đa số 90% mắc bệnh ngứa, đến nỗi chúng tôi có 1 câu nói đùa "Ai đi đứng nằm ngồi mà không gãi thì chưa học tập tốt". Ai vô phúc bị bệnh nặng thì coi như tiêu tùng! Vì không có thuốc men. Nếu có chết thì người nhà cũng không biết vì CS dấu rất kỹ, chúng sợ dư luận bên ngoài. Thân nhân biết mà đến hỏi thì được trả lời "không biết hoặc đường sự đã được di chuyển đi nơi khác".

Thời gian đầu tuy cực khổ nhưng tất cả chúng tôi cũng h ử a thấy chán nản vì ai cũng nghĩ rằng chỉ 1 thời gian ngắn là được về. Thật sự đa số chưa hiểu CS nên mới hy vọng như thế. Có 1 số rất ít đã sống với CS rồi thì khôn hơn, không ra trình diện từ đầu do đó thoát được. Chúng tôi ai cũng mong ngày được học tập sớm để chong về nhà, nhưng thời gian cứ đi mà ỉ mà chẳng thấy rục rịch gì về bãi vợ. Thỉnh thoảng được ra ngoài đào mương, đắp đất thì đó là 1 dịp may hiếm có để dỗi không khí và nhất là để nhìn thấy người thân yếu đuối lép l ỏ bên đường. Lúc đó còn chưa thấy hận tui lắm vì còn hy vọng về sớm, vì còn tin vào những gì CS hứa hẹn trên đài phát thanh.

Mãi đến tháng 9-75, chúng tôi mới bắt đầu bài học đầu tiên. Ai cũng mừng, không phải vì được học tập chính sách nhà nước, mà vì có bắt đầu học tập mới hy vọng về sớm. Chương trình học được cán bộ sinh hoạt trước gồm 8 bài, mỗi bài 1 tuần. Chúng tôi tính nhẩm vì chỉ hơn 2 tháng sẽ học xong và như thế ngày về nhà sum họp với gia đình cũng chẳng bao lâu nữa. Cán b ộ cũng nói láo rằng ai học tập thông suốt thì sẽ được về sớm.

Mỗi bài học xong là tất cả mọi người phải có bốn phen phát biểu ý kiến, ý kiến hay hoặc dở cũng phải đứng lên nói. Ai không có ý kiến thì được coi là thành phần lũng củng, bị ghi tên và kiểm thảo. Sau đó mọi người phải làm 1 bài "thu hoạch" ghi tóm tắt những gì đã học. Cuối mỗi bài là 1 đoạn thú nhận tội lỗi đã làm trong quá khứ. Dù không có tội vẫn phải moi óc để tìm 1 cái tội nào đó viết vào cho có. Thí dụ trước kia tôi làm việc tại Nhà Máy Nước dù rằng tôi thấy chẳng có tội gì

với dân với nước, nhưng tôi vẫn phải nhận tội phản quốc vì đã làm việc cho chính phủ cũ, tiếp tay dân áp dân chúng. Một chuyện khôi hài khác tôi còn nhớ: một vị linh mục tìm mãi mà chẳng thấy mình có tội gì, có moi óc để nặn ra 1 cái tội như sau: "Tôi là kẻ có tội mà tôi lại đi rửa tội cho con chiên như thế tôi lại càng có tội hơn nữa".

Sau đây tôi xin kể 1 vài chuyện vui trong học tập về các "thầy giáo" tức là đám cán bộ được cử đến để dạy học. Bọn này trình độ học văn khoảng từ lớp 1 đến lớp 5, do đó chúng họ như không biết gì hết ngoài những gì chúng đã được nhồi sọ. Vì thế câu chuyện tôi kể sau đây rất tiêu lâm tương như chuyện phịa nhưng lại có thật.

Ngày đầu vào học, 1 tên Đại Úy CS mở màn bài đầu. Hắn lừ mắt nhìn khắp chúng tôi và hỏi 1 câu:

- Các anh có biết câu "Nhân bất học bất tri lý" không? Câu đó đúng hay sai?

Chúng tôi thấy câu hỏi trùng tử quá bèn đáp liền: "Đúng".

Hắn trừng mắt nhìn chúng tôi và hét:

- Tâm bậy, đúng gì mà đúng.

Hắn chỉ vào cái lon Đại Úy đeo trên vai và nói:

- Như tôi đây này, đầu cán học mà cũng làm tới cỡ này.

Chúng tôi chỉ biết cười thầm nhìn nhau nhưng trong lòng cảm thấy chưa xót vì chợt nhận thấy rằng kẻ thắng trận, kẻ dạy mình lại là những người như thế sao!

Một chuyện nữa về Chú Tám, cán bộ kiêm thầy dạy. Một hôm chúng tôi làm bộ ngây thơ hỏi chú Tám:

- Thưa Chú, chúng tôi không biết chữ "vô sản chuyên chính" là gì, xin Chú giảng dùm.

(Người liên Nam thường phát âm chuyên chính là chiến chính) Chú Tám bèn căng hăng và mắng liền:

- Có vậy mà không biết - chiến là chiến xào, chính là chính như, có nghĩa là giai cấp vô sản được nhào nặn, tôi luyện kỹ càng như thế là chiến xào cho chính như đi.

Chúng tôi sau khi nghe xong lại phải làm một màn nín cười vì cái đột của tên cán bộ nhưng cũng cứ phải gật gù ra vẻ thông suốt lắm!

Những câu chuyện tiêu lâm mà có thật này chỉ được nhắc lại giữa những người bạn rất thân và tin cẩn để cho đỡ buồn. Tôi nói bạn thân và tin cẩn là vì nếu nói xấu cán bộ, chế độ hoặc nói những chuyện chán nản... trước mặt người khác thì có thể bị báo cáo. Trong các học tập có rất nhiều người vì muốn lập công với cán bộ nên tìm dịp để báo cáo. Họ tưởng lầm rằng làm như vậy là CS sẽ cho về sớm. Cái đám hèn nhát này gồm đủ hạng người, có cả trí thức lẫn những người tiêng tâm thời trước, bây giờ gặp cảnh khốn cùng đã phải bầy bán mất thực sự của họ. Thí dụ 1 cựu bác sĩ quân y được cán bộ cử làm trưởng trại, đã báo cáo 1 anh em cùng cảnh ngộ 1 câu như sau: "Đường sự thuốc thành phản khó cái tạo". Báo cáo này đã đưa anh đó vào phòng tôi hơn 1 tháng vì khó cái tạo tức là còn tư tưởng phản động, phải bị trừng trị.

Trong thời gian học tập, CS thường tung ra những tin đồn hoặc dùng những xảo thuật để mọi người tin tưởng là ngày về đã gần kề. Thí dụ lâu lâu đổ 1 thùng, cán bộ đọc tên một số người nói là học tập tốt rồi chuyển đi nơi khác, làm cho số người còn lại tưởng lầm rằng các người có tên đã được về nhà,

nhưng sự thất thi các người trên đã được chuyển đi một trại khác mà tình trạng không hơn trước.

Tôi nhớ cái ngày học xong 8 bài (hết chương trình), ai cũng hớn hơ vui mừng vì tưởng rằng sắp được về, nhưng chỗ mỗi ngày này qua ngày khác chẳng thấy động tĩnh gì. Rồi đúng 1 cái, 1 số người bị chuyển đi nông trường để lao động. Cán bộ tổ chức một cuộc họp để giải thích rằng học bài chưa đủ, còn phải lao động nữa, ai lao động tốt thì được về sớm.

Đến lúc này chúng tôi mới hiểu về cái "vụ đi học tập này", đó chỉ là đi tù không biết ngày về, còn độc hơn là tù có bản án. Thời gian có thể 1 năm, 10 năm, 20 năm hay suốt đời không biết chừng. Cái hào hứng vì hy vọng ngày về đã biến mất nhường chỗ sự chán nản sâu vì ai cũng thấy rõ ngày về còn xa không biết đến bao giờ. Cái thâm độc của CS là dùng những tiếng như "lao động tốt" hoặc "học tập tốt", "cải tạo tốt" để làm điều kiện cho sự trả tự do, có nghĩa là ai lao động tốt thì được về sớm. Do đó đã số chúng tôi lúc đầu tưởng thật, ai cũng r a sức làm không nghĩ để hy vọng, cuối tháng có giấy khen thì về sớm. Nhưng tất cả đều làm, do chỉ là thu đoạn của CS để khai thác sức lao động của con người. Bằng chứng là những n g ười được thả về trước đều thuộc các thành phần sau :

1. Thành phần bị tố oan, thí dụ như binh nhì, hoặc thường dân bị tố là sĩ quan hay CIA. Khi CS nhận được đơn tố thì cứ đi bắt người trước đã, có tội hay không tính sau. Thành ra người bị tố oan có khi ở tù cả 6 tháng hoặc 1 năm mới được thả. Như chuyện 1 anh binh nhì, sau ngày 30-5-75, về xem sinh sống. Anh này khá đẹp trai, bởi thế có chuyện. Một kẻ ghen ghét đã đến Ủy Ban Hành Chánh tố rằng: Tháng ấy trông mặt mày sang lạng như thế sao lại là binh nhì được, chắc nó là trung úy. Thế là anh binh nhì này bị bắt đi học tập và 6 tháng sau mới đ ược thả về.

2. Thành phần dứt lót tiền cho cán bộ : Chúng tôi biết n h ư thế vì có những anh rất lười biếng, trong trại chuyên môn tìm cách trốn việc, chẳng lao động tốt gì cả mà vẫn có tên đ ược c thả về.

Tôi cần nói rõ thêm về vấn đề này. Đám cán bộ CS còn tham nhũng hơn chính quyền cũ nhiều lắm. Chúng xét hồ sơ thấy tù nhân nào trước kia giàu có (thí dụ như con cháu thường gia , được sĩ, kỹ sư, bác sĩ, v.v...) chúng giả bộ đến tận nhà thân nhân điều tra, về ra viên anh đến tối của người đi học tập và tố ra có quyền sinh sát đối với người đó. Thế là thân nh ận cưỡng lên, tìm cách lo tiền bạc, biếu ti-vi, tủ lạnh, xe đạp, để mong chóng con, anh em mình được về tha' đổi chut.

Do đó trong trại đã xảy ra nhiều hiện tượng quái đản. Có những tên học tập chuyên đi ăn cắp đồ của người khác, h o ặc làm biếng, khi có công tác thì tìm cách trốn, cán bộ có biết những hành động đó nhưng làm lơ chẳng d a động tới. Lại c ó những hàng luôn luôn được làm việc nhẹ như quét nhà, nấu bếp, mặc dù sức khỏe có thừa. Một hàng nữa "xếp xong" hơn, thỉnh thoảng được xách giỏ đi chợ tỉnh, nói là đi chợ tỉnh để c h e mặt người khác, nhưng kỳ thật là được cán bộ cho về thăm nhà may tiếng... Khỏi phải giải thích, các bạn cũng hiểu lý d o tại sao lại có những hàng người được ưu đãi như vậy. Dĩ nhiên một số người khác được về sớm cũng do thân nhân ở ngoài l o lót tiền cho đám cán bộ.

3. Thành phần chuyên môn như kỹ sư, bác sĩ, dược sĩ, công binh, tiếp liệu.

Sự thất bại CS cũng chẳng quý gì giới chuyên môn mà chúng cho là có tử tướng nguy. Nhưng cái may mắn cho giới này là vì sau khi tiếp thu các cơ sở chuyên môn Liên Nam, cán bộ Công-Sản không có khả năng điều hành, do đó chúng buộc phải thả 1 số người chuyên môn cũ để chỉ vẽ cho chúng.

4. Thành phần thân nhân của cách mạng : Những người này n ế u được cán bộ CS cao cấp có uy thế bảo lãnh thì cũng được về sớm. Cái vụ này ăn tiền mọi đ ứ . Có những tên cán bộ cấp Đ a i Ủy, Thiếu Tá, hoặc Tỉnh Ủy lợi dụng dịp này để làm giàu. Chúng nhận từ 6 đến 10 lạng vàng một người để làm giấy bảo lãnh. Sau này giá còn tăng hơn nữa.

5. Thành phần tàn phế mà CS thấy có giữ ở lại cũng không ích lợi gì cho chúng.

Những người không thuộc các thành phần vừa kể thì coi như ở tù suốt mùa d ứ có làm lao động "hết sức quách" đi mùa. May mắn thì thỉnh thoảng lọt số được vài người để làm quang c a o bíp đủ luận quân chúng . Mỗi lần trả tự do cho ai, CS tổ chức lễ rất lớn, đọc đi đọc lại trên đài phát thanh và nói l a o rằng sơ di những người này được thả vì đã lao động tốt, cái tạo tốt.

Sau đây tôi kể tiếp về cuộc sống tại nông trường.

Sau khi học 8 bài xong, chúng tôi được đi chuyển đến 1 khu rừng trước kia là căn cứ địa của du kích quân CS. Chúng t ô i phải phá rừng, đào kinh để làm ruộng.

Đây là cuộc sống hằng ngày : Dậy từ 5 giờ sáng, ăn uống xong, đem cuốc s ẻng lội bộ khoảng 5 km đường rừng, làm h ứ ng hục đến 5 giờ chiều, lại lội bộ về khoảng 6 giờ chiều tới nơi, tắm rửa, cơm nước xong đi ngủ để sửa soạn cho ngày mai. Ấy là chưa kể các việc làm khác bất thường về đêm. Nghĩa là s u ốt ngày chẳng có lúc nào rảnh để suy nghĩ những chuyện khác. Đó là thủ đoạn của CS vừa khai thác sức lao động vừa để tù nhân không còn có thì giờ đâu để bàn chuyện chống đối.

Sau đây là 1 lời khai thác sức lao động của tù nhân 1 cách tinh vi mà chúng tôi lúc đầu ai cũng mắc bẫy: Trong công tác đào kinh, lúc đầu chúng giao cho mỗi người phải đào 6 m³ đất (dài 6m, sâu 1m, ngang 1m) một ngày, và nói ai đào xong s ẽ được về sớm. Thế là chúng tôi h ứ ng hục làm không nghĩ v í a i cũng khoái về sớm, người nào nhanh thì 12 giờ trưa là xong, cán bộ cho về sớm thật. Nhưng chỉ nửa tháng sau, chúng làm bỏ triệu tập một buổi họp kiểm thảo, khen ngợi, tuyên dương, rồi quyết định tăng số lượng đất đào lên 9 m³/1 ngày/ 1 người. Lý do chúng đưa ra là cần phải làm việc khẩn trương cho mùa cây tới. Nhưng nguyên nhân sâu xa là vì đám tù nhân về sớm quá có nghĩa là còn sức lực để làm thêm, cần phải gia tăng công tác để hết xi quách luôn. Thế mà nhiều người vẫn chưa hiểu c a i thủ đoạn đó, vẫn làm h ứ ng hục để mong về sớm. Lúc trước đ a o 6 m³ đất thì 12 giờ trưa về, nay 9 m³ thì 2 giờ chiều về. Kết quả là lại có 1 m ậ n gia tăng nữa lên đến 12 m³/ 1 người/1 ngày và rồi cuộc chỉ c ố nước chiều tôi lê bước về trại với t h ần mình r ả r ời, m ệt mỏi. Chưa hết, đến mùa cây mới khủng khiếp . Tụi cán bộ chỉ huy làm việc không có kế hoạch dự trữ trước và vô tổ chức nên mùa cây sắp s ắp ch ẳ m dứt mới bắt tù nhân cây. T ừ chỗ nhỏ mà đến chỗ cây khoảng 10 km, chỉ có 1 cách di chuyển duy nhất là qua mấy con lạch nước. Chúng tôi phải d ứ t hai

gió sáng, mỗi người lãnh hơn 100 bó mạ, xâu vào nhau bằng một sợi dây mây rồi thả dưới nước mà kéo, khoảng 10 giờ đêm t ố i nơi. Nghĩa là chúng tôi phải ngâm mình dưới nước mỗi ngày 18 tiếng trong suốt 2 tháng trời. Kết quả là ai cũng như b ồ xương khô và da sỗ mác thêm bệnh nổi mề đay ngứa vì bị nhiễm lạnh và vi lông mạ đâm sâu vào da.

Ngày Chúa nhật không phải đi đào đất, nhưng lại phải đi kiểm củi. Hai người được giao cho 1 chiếc ghe tam bản, c o nhiệm vụ vào rừng chặt cây trám chặt dây ghe đem về; phải làm 2 chuyến mỗi được nghỉ. Rốt cuộc là đến 3,4 giờ chiều m ở i xong, gọi là được hưởng mấy tiếng nghỉ cuối tuần.

Tôi còn nhớ mãi 1 chuyến đi vất vả và nhục nhã, có 1 ế chàng bao giờ quên. Hôm đó 1 tên cán bộ là thiếu úy gọi b a người trong chúng tôi chèo thuyền tam bản lên đi lấy củi, chỉ tiêu là 3 chuyến. Đến 6 giờ chiều, chuyến chèo về tới trại thì hẳn kêu cả 3 trình diện, bắt quĩ và lấy súng kê vào mông tưng hăm dọa bắn bỏ. Lý do đưa ra là ghe không đầy củi như ý h ấ n muốn. Những lý do chính là hẳn đã say sau khi uống 4, 5 l i t rượu đế và lối dùng đòn say để hành hạ, làm nhục kẻ bại trận. Sau đó, hẳn dẫn cả 3 người vào chuồng cạp, và bắt quĩ suốt 1 đêm đến trưa hôm sau. Chúng tôi đã tận mắt chứng kiến c ả n h đối xử vô nhân đạo và thú vật đó. Đa số đều tức giận muốn c ó 1 sức mạnh quét chết tên cán bộ ngay lúc đó. Nhưng đành nuốt lệ câm hèn.

Tôi cũng nói thêm về chuồng cạp và phòng tối. Phòng cạp là 1 cái chuồng khoảng 2m x 2m cao 0,6 m, toàn bằng kẽm gai, vào đó là chỉ có gọi hoặc ngồi, không đứng được, luôn ngự thì nằm luôn trên mặt đất. Ở trong chuồng, tại các bộ cửa sổ annex làm phòng tối (một loại thủng sắt 1,5 m x 1,5 m x 1,5 m trước kia người Mỹ thường sử dụng để chụp đồ). Hai nơi này cũng ở ở nhất từ nhân mà chúng cho là vô kỷ luật, không chấp làm việc hoặc phát ngôn, đưa bại hoặc chúng nghĩ là phản động... Nghĩa là trước kia ở Côn Đảo có cái gì thì ở đây có đủ hết, c ứ n g dám sai từ đầu trên gác ngựa, hô hét tác cái tác quái, cũng chuồng cạp, phòng tối; chỉ khác cái danh xưng tập bôn " Trại Học Tập" thay vì trại tù. Còn 1 cái khác quan trọng nữa. Là ở đây giờ mang sống từ nhân như heo bet, vô tính nơi bở 1 c ấ n có ý chống đối là có thể đi mò tìm vịnh vịnh.

Tôi nhớ có 1 lần, 1 anh được si được cử làm Trưởng toán đi lao động. Anh này chắc cũng chán ngán lắm rồi và cũng v i thường anh em nên khi phân phối công tác, anh có nói 1 câu : - Các anh em cứ làm việc tá tã, làm nhiều cũng thế thôi. Câu nói này bị đâm sâu bọ báo cáo, anh bị nhốt ngay vào phòng tối 1 tuần lễ và phải làm từ t ử tha về tới nơi này làm giảm năng suất lao động. Dĩ nhiên ngày về qua anh sẽ ra với thêm.

Thỉnh thoảng trại lại báo cáo 1 số người mất tích. Chúng tôi biết rằng họ đã trốn thoát, hoặc họ đã bị dẫn đi thụ tiêu. Lúc đầu chúng tôi còn bàn tán thân với nhau, nhưng riết r ố i cũng thành đứng đống, biết đâu mai một đến lượt mình. Chính sách của CS mà : Tha bắt lắm, giết lắm còn hơn tha lắm. N h ồ có phải nhớ tận gốc... Có thể 1 ngày nào đó chúng sẽ đem c ả trai ra xử bắn tập thể như chúng đã làm ở Ruế hời Tết H ấ n thân, một khi chúng thấy địa vị lung lay.

Riêng tôi đã vạch trong đầu 1 chương trình đào thoát k h i có biến động. Mỗi khi nghe thấy tiếng súng, bôm nổ rí rầm x a chúng tôi lại vừa mừng vừa lo, cả đêm chẳng ngủ được. Mừng là biết phục quốc quân đang đánh nhau với CS tại nơi nào đó; lo

vì sinh mạng như chỉ mảnh treo chuông, không biết tiêu từng lúc nào.

Nhiều khi chán nản chế độ, muốn mình ngủ luôn không dậy để thoát cảnh địa ngục này. Cuộc khổ vật chất thì mình không sợ, nhưng tinh thần bị đè nén thì chịu không nổi. Hàng ngày chạm trán đám cán bộ, mình có cảm tưởng như chung lã những người xa lạ, không cùng một dòng máu Việt, xa lạ hơn người ngoại quốc nữa. Những tia mắt nghi ngờ, sát màu lúc nào cũng có vẻ như muốn ăn tươi nuốt sống trên đám tù nhân vô tội mà lại bị ghép tội phản quốc chỉ vì bị sống theo hoàn cảnh lịch sử và xã hội. Đáng buồn và đau đớn thay, kẻ thắng trận lại bắt hơn kẻ bại trận.

Những tường tượng đẹp để trước kia về I xã hội CS bình đẳng vô giai cấp, và về các trại học tập trong đó mỗi người đều hưởng thiện, nay đã sụp đổ vì thực tế trại học tập còn hơn nhà tù; vì xã hội CS đã có I giai cấp mới tệ hại hơn trước.

Đêm, giai cấp mới này đang đưa quê hương đến giai đoạn lụn bại nhất lịch sử chỉ vì cuồng tín, bạo tàn, chém giết, đàn áp lò củng cố vô lực mà chẳng để ý đến việc kiến thiết quê hương.

Đến đây tôi xin chấm dứt. Còn rất nhiều chuyện để viết, để nói về trại học tập CS và cái chế độ ma quái này. Nhưng khuôn khổ tờ báo có hạn, tôi xin hẹn I dịp khác. Tuy nhiên tôi nghĩ rằng những chi tiết trong bài này đã phản ánh phần nào về một chế độ mà cho đến nay I số người còn mơ tưởng.

Nếu có ai còn muốn trở về để phục vụ CS, hoặc còn ca tụng CS thì theo ý tôi:

- Những người đó nên trở về để sống, để biết và để hiểu CS, nhưng... hãy sửa soạn sẵn I chiếc thuyền để vượt biển h o ả c vào búng chông lại...

Vì thực tế ngược hẳn với lý thuyết được tô son đẹp để, đâu có phải là giấc mơ của nàng Công Chúa Alice ngủ trong rừng.

Sau đây tôi xin chép lại bài thơ của I người học tập vô danh. Bài thơ này đã được phổ biến và I vài tờ báo VN tại Mỹ đã có đăng. Các bạn đọc để xót thương cho những người còn bị tù đầy oan ức.

Buồn quá đêm qua không ngủ được,
Chỉ vì mở mai đang em thôi.
Anh gôm tất cả bao thi tử
Để tặng riêng em giữa chốn này
Đâu còn hương lửa với hương say,
Định mệnh con người bao đắng cay,
Em đi cá chậu chim lồng ấy
Biết đến bao giờ tay nắm tay.
Chưa dặn dò xong anh đã đi,
Để em mòn mỏi tội tình chi
Bao năm chinh chiến ta đoàn tụ
Nay đã thanh bình lại biệt ly.
Thôi nhé nghe em ráng đợi chờ
Anh về em sẽ hát bỏ vô
Bến xưa sẽ gặp con dò cũ
Tàu lơ về ga giữa giấc mơ
Tôi gặp những người ngu quá ngu

Âm^{thâm} trong kiếp sống thấy tu
 Có tôi trong đám người ngu ấy
 Nửa kiếp thấy tu nửa kiếp tù
 Sáng sớm tỉnh sương dây tuổi rau
 Áo quần không đủ ấm nên đau
 Không cần khắc phục không cần thuốc
 Cần có em thôi bệnh hết đau
 Tôi chẳng còn gì để ước mơ
 Với dân con đại với bài thơ
 Vợ tôi ganh chịu nhiều cay đắng
 Thương kiếp con tâm mãi nhớ tở.
 Trời hỏi sao tôi lại phụ nàng,
 Để nàng khóc hận ở biên trang.
 Tôi đi vác củi ngoài mưa gió
 Ai biết cho thân phận bẽ bàng
 Vợ tôi như thiếu phụ bên sông,
 Vợ bán hàng rong đứng ngóng chồng
 Đoàn người vác củi về ngang đó
 Lệ ướt rơm mi, ai biết không.

Los Angeles Aug. 6, 78

CÁO PHÓ

Chúng tôi đau đớn báo tin thân phụ, nhạc phụ của chúng tôi:

Ông ĐỖ KIẾN NÂU

đã được nhà cầm quyền Cộng Sản Việt Nam thông báo cho biết đã tử trần ngày 13-3-1978 trong trại tù lao động khổ sai tại chốn rừng thiêng nước độc vùng Lạng Sơn, thượng vu Bắc Việt.

Nhà cầm quyền Cộng Sản cho biết Ông chết vì bệnh l ê n máu một bệnh mà từ trước đến giờ ông chưa hề bị. Và với sự ăn uống thiếu thốn, cùng phải lao động khổ sai thì khó có một ai bị l ê n máu cả.

Cáo phó này thay cho thiếp tang.

Con ĐỖ THỊ HOÀNG NGÀ
 Rê PHẠM NGỌC LÂN

PHÂN ƯU

Được tin trê CỤ BÀ THÂN MẪU anh Ngô Trọng Các qua đời vào cuối năm vừa qua, toàn thể anh em trong gia đình AHCC xin thành thật chia buồn cùng gia đình anh chị Ngô Trọng Các, và kính chúc hưởng hồn Cụ Bà sớm được siêu sanh miền tịnh độ.

ÁI HỮU CÔNG CHÍNH